



CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 61 din 02.02.2022

Dosar nr.: 718/2021

Petiția nr.: 6554/01.09.2021

Petent:

Reclamat: Ministerul Apărării Naționale

Obiect: Petentul, militar în rezervă, apreciază că Legea nr. 215/2016 creează o discriminare între militarii și funcționarii publici cu statut special, activi și militarii în rezervă și în retragere, veteranii de război și veteranii din teatrele de operații și funcționarii publici cu statut special pensionari.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul petentei

1.

Numele, sediul părții reclamate

2. Ministerul Apărării Naționale, mun. București, str. Izvor nr. 110, sector 5.

II. Procedura de citare

3. Prin adresele nr. 6554/15.09.2021, respectiv 6879/15.09.2021 s-a realizat citarea părților în conformitate cu măsurile dispuse având în vedere contextul evoluției situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, cu solicitarea de a fi transmise completări la petiție, respectiv punctul de vedere în scris (precum și orice alte acte sau dovezi), soluționarea speței urmând a se face în lipsă, odată cu exprimarea acordului părților din dosar, în termenul dat.

4. Totodată, odată cu emiterea citației, prin adresa nr. 6554/15.09.2021, a fost supusă atenției petentului excepția de necompetență materială a C.N.C.D. cu privire la conținutul, aplicarea și interpretarea Legii nr. 215/2016, examinarea soluțiilor legislative alese de către legiuitor și conformitatea acestora cu principiul egalității statuat în Constituția României revenind Curții Constituționale.

5. Prin adresa nr. 7899/20.10.2021, a fost comunicat către petent punctul de vedere depus la dosar de reclamat, în vederea formulării concluziilor scrise.

III. Susținerile părților



Sușinerile petentului

6. Petentul reclamă prin memoriul înregistrat la C.N.C.D. cu nr. 6554/01.09.2021 discriminarea ce rezultă din cuprinsul Legii nr. 215 din 11 noiembrie privind ceremoniile oficiale, intrată în vigoare la data de 14 decembrie 2016, care prevede în Anexă ordinea de precădere în cadrul ceremoniilor oficiale a demnităților și funcțiilor publice.

7. Concret, petentul precizează că legea nu nominalizează anumite sărbători naționale și, astfel, se intenționează ca aceasta să aibă caracter universal, egal, direct, unitar și nediscriminatoriu.

8. Legea în discuție se aplică și pe durata ceremoniilor militare la care participă militari activi, în rezervă și în retragere, veterani de război, veterani din teatrele de operații militare și funcționari publici cu statut special activi și pensionari, din Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne și din structurile (militarizate) de siguranță națională.

9. De asemenea, în conformitate cu legea la care face referire petentul, militarii în rezervă și în retragere din Ministerul Apărării Naționale și din structurile de siguranță națională, veteranii de război și veteranii din teatrele de operații militare și funcționarii publici cu statut special pensionari nu au dreptul la onorul dat de garda de onoare și de muzica militară, din cauza faptului că organizațiile militarilor și ale funcționarilor publici cu statut special și, după caz, militarii individuali nu sunt nominalizați în anexa legii.

10. Prin urmare, petentul precizează că, după ce depun coroane oficialii statului român sau reprezentanții acestora, ceremonialul se întrerupe pentru a permite retragerea gărzii de onoare, muzicii militare și oficialilor statului, după care militarii în rezervă și în retragere, funcționarii cu statut special pensionari și veteranii de război și din teatre de luptă sunt invitați să depună coroanele.

11. Astfel, petentul, militar în rezervă, apreciază că Legea nr. 215/2016 creează o discriminare între militarii și funcționarii publici cu statut special activi și miliatrii în rezervă și în retragere, veteranii de război și veteranii din teatrele de operații și funcționarii publici cu statut special pensionari, fapt pentru care se încalcă următoarele:

- Caracterul universal, egal, direct, unitar și nediscriminatoriu al acțiunii legii numite;
- Unitatea de concepție, planificare, organizare și desfășurare a unui ceremonial militar;
- Respectul datorat de statul român tuturor militarilor, nu numai celor activi;
- Demnitatea și onoarea militarului și a funcționarului public cu statut special, indiferent de grad, funcție și vechime, pentru care legile țării și regulamentele interne nu discern în conținut;
- Dreptul al tratament egal pentru toți militarii și funcționarii publici cu statut special din Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne și din structurile (militarizate) de siguranță națională.

12. Prin concluziile scrise formulate, înregistrate la C.N.C.D. sub nr. 8413/08.11.2021, în urma consultării punctului de vedere exprimat de reclamat, petentul susține în continuare că Legea nr. 215/2016 creează discriminare și lezează într-un mod nepermis onoarea și demnitatea militarilor și funcționarilor publici cu statut special în rezervă și în retragere.

13. În conformitate cu legislația existentă și cu cea anterioară, fiecare militar și

funcționar public cu statut special activ, la începutul activității, a depus sub Drapelul de Luptă al unității, jurământul față de patrie, cu efect de credință și cu efect juridic pe viață.

14. După trecerea în rezervă sau în retragere, în conformitate cu prevederile Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, militarii în rezervă și, ulterior, în retragere și, în mod asemănător, conform art. 109, funcționarii cu statut special în rezervă și în retragere rămân în componența și în evidența Ministerului Apărării Naționale și, respectiv, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului de Telecomunicații Speciale, Serviciului Român de Informații, Serviciului de Informații Externe.

15. Astfel, militarii și funcționarii publici în rezervă și în retragere sunt organizați în asociații, fundații, ligi etc. fără interes patrimonial, cu organizare centrală și filiale, cu statut aprobat juridic și CUI, înscrise în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor, precum Asociația Națională a Veteranilor de Război etc.

16. Aceste asociații ale militarilor și funcționarilor publici cu statut special au caracter oficial atât timp cât sunt invitate să participe la festivitățile naționale și la festivitățile locale. Conform legislației naționale, asociațiile militarilor și funcționarilor publici cu statut special desfășoară numai activități culturale sau de interes național, fără implicare în politică.

17. Petentul adaugă că aceste asociații apolitice nu sunt sprijinite de Guvernul României sau de ministerul în sprijinul căruia acționează, cu încălcarea O.G. nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, precum și a Legii nr. 276/2020 pentru modificarea și completarea O.G. nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, deoarece nu sunt considerate de interes public sau național, ceea ce constituie o altă discriminare a militarilor și funcționarilor publici cu statut special în rezervă și în retragere în raport cu asociațiile civile de tipul partid, ONG sau altele.

18. Petentul face trimitere la Legea nr. 80/1995 care la art. 1 este specificat „... *Cadrele militare sunt în serviciul națiunii.*” fără alte specificații, astfel că nu discerne între militarii activi și în rezervă sau în retragere, aspect confirmat și de art. 109 din Legea nr. 80/1995.

19. Petentul adaugă că Legea nr. 215/2016 privind ceremoniile oficiale în ansamblu, dar și pe articole, trebuie interpretată ca având caracter imperativ, direct executoriu, deoarece precizează modul de desfășurare a unei ceremonii oficiale, inclusiv cu depuneri de coroane. Singurul aspect opțional și care nu poate fi altfel interpretat deoarece conține indicația de posibilitate (acțiune opțională) este menționat în art. 16: „... *pot fi depuse coroane și din partea altor entități sau persoane publice.*”, fără a fi menționate „entitățile” necunoscute în corpul legii, în Anexa legii sau în Normele de aplicare care ar fi trebuit (probabil) publicate pentru elucidarea nominală deplină a titulaturilor „entităților” de altfel cunoscute de către organizatori.

20. Petentul redă articole pe care le consideră relevante în argumentare din Legea nr. 215/2016.

21. Pe larg, ordinea de precădere în cadrul ceremoniilor oficiale a demnităților și funcțiilor publice este indicată în Anexa la Legea 215/2016 „1. *Președintele României; ... 28. funcții asimilate rangului de secretar de stat, aflate în coordonarea, subordonarea ministerelor.*” și nu conține nici o referire la militarii și funcționarii publici cu statut special în rezervă și în retragere.

22. Petentul detaliază că aceste „*alte entități sau persoane*” sunt militari și funcționari publici cu statut special în rezervă și în retragere, dar și reprezentanți ai unor organizații civile (partide politice, ONG, asociații etc.) care, în mod normal, logic și rațional trebuie să beneficieze, de asemenea, de onorurile naționale ale gărzii de onoare și muzicii militare, avându-se în vedere caracterul unitar, organizat și comandat/condus al unei ceremonii militare.

23. Până la apariția Legii nr. 215/2016, petentul menționează că militarii și funcționarii publici cu statut special în rezervă și în retragere participau, pe baza invitației, la depunerea de coroane de flori în memoria camarazilor căzuți la datorie în luptele purtate de forțele române împreună cu militarii și funcționarii publici activi, fără deosebire și purtând uniforma, conform dreptului de purtare a uniformei, și însemnele gradului și armei în care și-au desfășurat activitatea.

24. Prin urmare, petentul consideră că Legea nr. 215/2016 are prin litera sa un caracter imperativ, referirile exprese făcându-se numai la persoanele oficiale active care participă la festivități cu prezența unui Drapel de Luptă și a unei gărzii de onoare militare, fără a exista vreo referire expresă la militarii și funcționarii publici cu statut special în rezervă și în retragere, la modul general – asociații, ligi, fundații, persoane fizice și alte forme de organizare.

25. Aspectele menționate, petentul le interpretează drept o lipsă de respect din partea ministerelor de resort și a altor structuri ale statului român de conducere și coordonare față de militarii și funcționarii publici cu statut special în rezervă și în retragere, fapt pentru care se consideră îndreptățit să solicite C.N.C.D. următoarele:

- să întreprindă toate acțiunile necesare și legale pentru a se face dreptate militarilor și funcționarilor publici cu statut special prin amendarea sau prin modificarea și completarea Legii nr. 215/2016, în scopul redării onoarei și demnității militarilor și funcționarilor publici cu statut special în rezervă și în retragere, pe fondul lipsei de implicare în modificarea și completarea Legii nr. 215/2016 în sensul expus în prezentul document și a atitudinii de sfidare a onoarei și demnității militarilor și funcționarilor publici cu statut special.
- Având în vedere apărarea reclamatului, raportat la excepția necompetenței materiale a C.N.C.D. invocată, petentul apreciază că propunerea de *lege ferenda* intră în sarcina Ministerului Apărării Naționale și a Ministerului Afacerilor Interne, care au creat discriminarea la care face referire în memoriu.
- Referitor la argumentul invocat de reclamat că nu ar fi probat propriile afirmații, petentul reiterează faptul că în memoriul inițial a afirmat că, în conformitate cu Legea nr. 215/2016, militarii și funcționarii publici cu statut special în rezervă și în retragere nu au dreptul la onoruri militare pe timpul ceremonialului militar, astfel cum este formulat și în art. 16 alin. 4, indicând în același timp și persoane care pot depune mărturie.
- Pe timpul ceremonialului militar, participanții militari nu fac fotografii și nu filmează activitatea. De acest aspect se ocupă persoanele desemnate oficial. Fotografiile prezente, de exemplu, pe site-ul Forțelor Navale Române la adresa <https://www.navy.ro/eveniment.php?id=1232> sunt oficiale, parțiale în timp nu relevă toate aspectele și, prin urmare, nu sunt considerate relevante.
- Petentul reiterează faptul că, în accepțiunea sa, prezența la o activitate

oficială este considerată oficială atât pentru oficialitățile statului român, cât și pentru reprezentanții organizațiilor invitate oficial să participe la activitățile oficiale.

- Raportat la apărarea reclamatului, inclusiv prin statuările Curții Europene a Drepturilor Omului, respectiv ale Curții Constituționale a României, Decizia nr. 1 din 08.02.1994, petentul apreciază că rezultă în mod evident faptul că militarii și funcționarii publici cu statut special în rezervă și în retragere au dreptul la aceleași onoruri de stat ca și reprezentanții militari și ai funcționarilor publici cu statut special activi – camarazii lor.
- Petentul consideră că prin atitudinea manifestată în conținutul argumentației reclamatului rezultă că Ministerul Apărării Naționale, dar și Ministerul Afacerilor Interne nu va iniția și desfășura nici o activitate de corectare a unei erori legislative și denotă lipsă de interes pentru problema în discuție, fie ignoră existența problemei invocate.

26. Concluzionând, petentul consideră în continuare că Legea nr. 215/2016, prin art. 16 pct. (4) generează o discriminare gravă între militarii și funcționarii publici cu statut special activi și militarii și funcționarii publici cu statut special în rezervă și în retragere pe durata ceremoniilor oficiale cu depuneri de coroane de flori și solicită ca C.N.C.D. să anuleze conținutul acestor prevederi și să solicite imperativ Ministerului Apărării Naționale și Ministerului Afacerilor Interne, dar și celorlalte structuri de apărare, siguranță și ordine publică, inițierea demersurilor legale care să promoveze deplinul respect față de formele de asociere ale militarilor și funcționarilor publici cu statut special în rezervă și în retragere (asociații, ligi, fundații etc.) cunoscute pe cale legală.

Susținerile reclamatului

27. Prin punctul de vedere înregistrat la C.N.C.D. sub nr. 7542/07.10.2021, reclamatul constată că petentul solicită, în mod indirect, modificarea/completarea art. 6, art. 7 și art. 16 alin. (4) din Legea nr. 215/2016 privind ceremoniile oficiale, cu completările ulterioare, pe considerente ce țin, în principal, de vârsta înaintată a anumitor participanți la ceremoniile militare, astfel încât, pe de o parte, onorul gărzii de onoare să poată fi dat și militarilor în rezervă/în retragere din Ministerul Apărării Naționale și din structurile de siguranță națională, precum și veteranilor de război, veteranilor din teatrele de operații și rezerviștilor ce provin din funcționarii publici cu statut special, iar, pe de altă parte, să se creeze posibilitatea acelorași persoane de a depune coroane de flori pe parcursul desfășurării ceremoniei, și nu după încheierea acesteia.

28. Astfel, reclamatul consideră că, în fapt, ne aflăm în prezența unei propuneri *de lege ferenda*, iar soluționarea fondului problemei, din această perspectivă, reprezintă apanajul exclusiv al autorităților care au conferit prerogativa de legiferare, potrivit Constituției României, republicată.

29. În continuare, reclamatul face trimitere la jurisprudența C.N.C.D. (fără a indica anumite hotărâri în concret), stipulând faptul că, Colegiul director a statuat că „*nu analizează modul de stabilire sui generis, prin lege, a unor drepturi în favoarea unor categorii de persoane în mod diferit față de alte categorii ori nereglementarea de către legiuitor a unor aspecte care țin de statutul unei persoane sau categorii de persoane ...*” și la Decizia Curții Constituționale nr. 997 din 07.10.2008, publicată în Monitorul Oficial

al României, Partea I, nr. 774 din 18.11.2008.

30. Având în vedere solicitările petentului, în sensul în care s-ar impune amendarea Legii nr. 215/2016, reglementarea fiind percepută drept discriminatorie întrucât ar afecta „caracterul universal, egal, direct, unitar ... al acțiunii legii” precum și „demnitatea și onoarea militarului ...pentru care legile țării ... nu discern în conținut”, reclamatul dorește să se observe faptul că, problematica în discuție ar putea fi, eventual, una de control al constituționalității, potrivit reglementărilor art. 146 lit. d) din Constituție.

31. Prin urmare, făcând aplicarea dispozițiilor art. 2, coroborate cu cele ale art. 19 din O.G. nr. 137/2000 și prin raportare la prevederile art. 64 alin. (1) din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, reclamatul apreciază că, în speță, Consiliul nu are competența legală să soluționeze cererea.

32. De asemenea, reclamatul apreciază că petentul nu a adus probe în susținerea propriilor afirmații, potrivit dispozițiilor art. 20 alin. (6) teza I din O.G. nr. 137/2000 și nici nu a indicat un criteriu în baza căruia se consideră o persoană discriminată, astfel cum este prevăzut la art. 2 alin. (1), astfel că nu se pot identifica elemente concrete ce ar putea face dovada existenței unei discriminări.

33. Pe fond, reclamatul solicită respingerea cererii ca neîntemeiată.

34. Astfel, din analiza lucrărilor ce formează obiectul dosarului, reclamatul consideră că petentul se consideră discriminat prin aceea că, în contextul legislativ actual, militarii în rezervă/în retragere din Ministerul Apărării Naționale și din structurile de siguranță națională, precum și veteranii de război, veteranii din teatrele de operații și rezerviștii ce provin din funcționarii publici cu statut special nu sunt incluși, *de lege lata*, în ordinea de precădere reglementată de Legea nr. 215/2016 și Anexa la acest act normativ.

35. Însă, în cazul dat, analiza pe fondul problemei relevă faptul că argumentația petentului este construită exclusiv pe considerente de ordin personal, iar elementul subiectiv care stă la baza formulării cererii îl constituie propria apreciere cu privire la modul în care ar trebui să fie reglementată, la nivel de lege, modalitatea de desfășurare a ceremoniilor oficiale, prin prisma calității persoanelor care iau parte la astfel de activități. Concret, în accepțiunea petentului, un element/criteriu definitoriu după care ar trebui stabilită ordinea de precădere l-ar constitui însăși calitatea de militar rezervist, respectiv aceea de veteran de război sau militar veteran din teatrele de operații, iar necesitatea unei asemenea abordări derivă, implicit, din respectul datorat tuturor militarilor de către statul român.

36. Așadar, reclamatul consideră că, în prezenta cauză, pretinsa discriminare invocată de petent are drept scop ajustarea legislației adoptate la nivel republican, din perspectiva motivelor expuse în paragraful anterior, nefiind astfel identificate alte elemente relevante care, prin raportare la prevederile O.G. nr. 137/2000, să ateste existența unei discriminări.

37. În continuare, reclamatul menționează că, pentru a putea reține existența unor fapte de discriminare, trebuie avute în vedere dispozițiile art. 1 alin. (3) din O.G. nr. 137/2000, care instituie cu titlu de condiție, necesitatea ca persoanele care se consideră discriminate să se afle în situații comparabile cu cele la care se raportează.

38. Reclamatul face trimitere și la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții Constituționale a României, Decizia nr. 1 din 08.02.1994, Decizia nr. 135 din 05.11.1996 și apreciază că nu există o discriminare, așa cum este definită aceasta de

reglementările O.G. nr. 137/2000, solicitând respingerea petiției formulată de petent ca neîntemeiată și nedovedită.

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil / jurisprudența

39. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

1. Constituția României:

- **Art. 1 Statul român:** *"(...) (3) România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.*

(4) Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor - legislativă, executivă și judecătorească – în cadrul democrației constituționale. (...)"

- **Art. 4 Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni** *"(...) (2) România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială."*

- **Art. 15 Universalitatea:** *"(1) Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.*

(2) Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile."

- **Art. 16 Egalitatea în drepturi:** *"(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*

(2) Nimeni nu este mai presus de lege. (...)"

- **Art. 52 Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică** *"(1) Persoana vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim, anularea actului și repararea pagubei.*

(2) Condițiile și limitele exercitării acestui drept se stabilesc prin lege organică. (...)"

- **Art. 53 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți**

"(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea

consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.

(2) *Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.*”

2. O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare – art. 2 alin. 1: *”Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

Principiile de analiză

40. În conformitate cu dispozițiile **art. 63** din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, care prevăd *„(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției”,* Colegiul urmează a se pronunța cu prioritate asupra excepțiilor invocate.

41. De asemenea, art. 30 și următoarele din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor stipulează:

”art. 30 (1) Excepția de vădită necompetență se pune în dezbateră petentului sau a persoanei interesate care sesizează Consiliul, pentru a-și formula punctul de vedere.

(2) Colegiul director acordă un termen petentului sau părții interesate pentru a comunica punctul de vedere.

Art. 31 (1) Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență după solicitarea punctului de vedere al petentului sau al părții interesate care a sesizat Consiliul.

(2) Necomunicarea punctului de vedere la termenul acordat nu împiedică soluționarea petiției.

Art. 32 Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență prin hotărâre a Colegiului director.”

42. Curtea Constituțională a statuat în mod constat că *„principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale”*. Totodată, Curtea Constituțională a reținut că *„principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- *la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal,*
- *la situații diferite, tratamentul juridic nu poate fi decât diferit. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat”*.

43. Prin urmare, în analiza situațiilor care intră în sfera de competență a C.N.C.D., Colegiul director se raportează la elementele constitutive ale **discriminării directe**, concret dacă o persoană este tratată în mod nefavorabil, prin comparație cu modul în

care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară, iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „criteriului protejat”.

Aplicarea principiilor la speță

44. În fapt, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra posibilei discriminări prin conținutul și aplicarea Legii nr. 215 din 11 noiembrie privind ceremoniile oficiale, intrată în vigoare la data de 14 decembrie 2016, care prevede în Anexă ordinea de precădere în cadrul ceremoniilor oficiale a demnităților și funcțiilor publice.

45. Concret, în conformitate cu legea la care face referire petentul, militarii în rezervă și în retragere din Ministerul Apărării Naționale și din structurile de siguranță națională, veteranii de război și veteranii din teatrele de operații militare și funcționarii publici cu statut special pensionari nu au dreptul la onorul dat de garda de onoare și de muzica militară, din cauza faptului că organizațiile militarilor și ale funcționarilor publici cu statut special și, după caz, militarii individuali nu sunt nominalizați în anexa legii.

46. Prin urmare, petentul, militar în rezervă, apreciază că Legea nr. 215/2016 creează o discriminare între militarii și funcționarii publici cu statut special activi și militarii în rezervă și în retragere, veteranii de război și veteranii din teatrele de operații și funcționarii publici cu statut special pensionari.

47. Luând act de plângere, astfel cum este formulată, Colegiul ia act de excepția invocată în cauză, raportat la obiectul plângerii, respectiv excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării invocată din oficiu și susținută de reclamat cu privire la conținutul, aplicarea și interpretarea Legii nr. 215/2016, examinarea soluțiilor legislative alese de către legiuitor și conformitatea acestora cu principiul egalității statuat în Constituția României revenind Curții Constituționale.

48. În drept, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

49. Având în vedere situația de fapt și în temeiul prevederilor art. 28 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M.O. nr. 348 din 6 mai 2008, Colegiul director reține că a fost invocată din oficiu și pusă în dezbatere petentului prin adresa nr. 6554/15.09.2021 excepția de necompetență materială a C.N.C.D. în ceea ce privește o posibilă faptă de discriminare ce ar rezulta din conținutul, interpretarea și aplicarea Legii nr. 215/2016: *”Membrii Colegiului director, din oficiu, pot ridica excepția de necompetență atunci când, în mod vădit, constată că petiția formulată nu este de competența Consiliului, potrivit prevederilor O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, asupra căreia Colegiul director trebuie să se pronunțe cu prioritate.”*

50. Colegiul director se raportează în analiza prezentei cauze la Constituția României, prevederile art. 1 alin. 4 că: *„Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor: legislativă, executivă și judecătorească în cadrul democrației constituționale”*.

51. Raportat la speța de față, Colegiul reține că, în contextul legislativ actual, militarii în rezervă/în retragere din Ministerul Apărării Naționale și din structurile de siguranță națională, precum și veteranii de război, veteranii din teatrele de operații și rezerviștii ce provin din funcționarii publici cu statut special nu sunt incluși, *de lege lata*, în ordinea de precădere reglementată de Legea nr. 215/2016 și Anexa la acest act normativ.

52. Concret, în accepțiunea petentului, situația de discriminare ar deriva, în ceea ce privește modalitatea de desfășurare a ceremoniilor oficiale, din ordinea de precădere, prin prisma calității persoanelor care iau parte la astfel de activități, solicitând ca reclamatul să inițieze o propunere *de lege ferenda* în sensul eliminării situației discriminatorii, în scopul dovedirii respectului datorat tuturor militarilor de către statul român.

53. Astfel, Colegiul director constată că soluționarea fondului problemei excede sferei de competență a C.N.C.D. și reprezintă apanajul exclusiv al autorităților care au conferit prerogativa de legiferare, potrivit Constituției României, republicată.

54. În jurisprudența sa, Colegiul director a statuat că nu analizează modul de stabilire *sui generis*, prin lege, a unor drepturi în favoarea unor categorii de persoane în mod diferit față de alte categorii ori nereglementarea de către legiuitor a unor aspecte care țin de statutul unei persoane sau categorii de persoane. Din acest punct de vedere, examinarea soluțiilor legislative alese de către legiuitor și conformitatea acestora cu principiul egalității statuat în Constituția României revine Curții Constituționale.

55. De altfel, prin Decizia nr. 997 din 07.10.2008¹, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate a art. 20 din O.G. nr. 137/2000, republicată considerând că, în măsura în care s-ar admite că pe calea controlului jurisdicțional prevăzut de O.G. nr. 137/2000, republicată, C.N.C.D. ar putea să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unui text de lege, s-ar pune în discuție legitimitatea Consiliului de a înălțura consecințele faptelor discriminatorii, prin hotărâri, ce pot duce, în ultimă instanță, la încetarea aplicabilității unor dispoziții de lege, și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, încălcându-se în mod flagrant principiul separației puterilor în stat, prin interferarea în atribuțiile legislativului, dar și ale Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, inclusiv cele ale art. 16 care se referă la egalitatea în drepturi a cetățenilor.

56. Prin urmare, având în vedere faptul că problematica în discuție ar putea fi, eventual, una de control al constituționalității, potrivit reglementărilor art. 146 lit. d) din Constituție Colegiul director urmează a admite excepția invocată din oficiu reținând aspectul potrivit căruia instituția Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, ca autoritate de stat, autonomă, nu se poate pronunța cu privire la nereglementarea de către legiuitor a unor aspecte care țin de statutul unei persoane sau categorii de persoane.

57. Având în vedere cele mai sus arătate, Colegiul apreciază faptul că admiterea excepției necompetenței Consiliului face de prisos analizarea fondului petiției.

¹ Decizia Curții Constituționale nr. 997 din 07.10.2008 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 774 din 18.11.2008

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Admiterea excepției necompetenței materiale a C.N.C.D. în raport cu obiectul petiției, astfel cum este formulat;
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată online în data de 02.02.2022 au fost: ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru, DIACONU Adrian – Membru, GRAMA Horia – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, JURA CRISTIAN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, MOȚA Maria – Membru.

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

Red.: C.J. și C.M.I.

Data redactării: 25.02.2022

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.